

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Teológiai licenciátus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A római katolikus egyház története Romániában a 20. században						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Marton József						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	–						
2.4 Tanulmányi év	2014/15	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	kolokvium	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	-
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	-
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					10
Más tevékenységek: szemináriumi dolgozatok, és egyéb dolgozatok megírásában konzultálás					4
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	75				
3.8 A félév össz-óraszama	28				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• térkép, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• térkép, vetítő

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók ismeretet szereznek a katolikus egyház történetéről Romániában a 20. század folyamán. • A két világháború között a római katolikus egyházi intézmények történetének ismertetése, különös hangsúllyal az erdélyi / gyulafehérvári egyházmegyére vonatkozóan. • A helyi katolikus egyház életének alakulása a Vatikánnal megkötött vatikáni konkordátum horizontjában. • A kommunista rezsim kihatásának ismertetése a katolikus egyházra. A katolikus egyház lelkipásztori működésének ismertetése a hallgatókkal ezen időszakban.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • az egyetemes egyháztörténelem ismerete • Románia történelmének ismerete • az egyetemes egyházi intézmények és a jogrendszere

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók ismeretének bővítése a római katolikus egyház 20. századi történelmével Romániában. • A nagy impériumváltásokat követő egyházi helyzetalakulások történetének ismertetése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A nehézségekben is megérezzék a hallgatók, hogy az egyháztörténelemnek üdvösségtörténeti jellege van. • A helyi egyházhoz való ragaszkodás érzületének fejlesztése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az egyházmegyék jogi helyzete az első világháború után	előadás, magyarázat	Marton, 150-154
Konkordátum Románia és a Szentszék között	előadás, magyarázat	Marton: Az erdélyi katolicizmus 49-60
Felekezeti iskolák. Státus.	előadás, magyarázat	Marton: 36-48
Rítusviták. Szerzetesrendek a két világháború között	előadás, magyarázat	Gyárfás, 474-545
Egyházkormányzat a két világháború között	előadás, magyarázat	Domokos PP. 72-89
Egyházi sajtó. Hitélet a két világháború között	előadás, magyarázat	Marton: Az erdélyi katolicizmus 115-124
A Katolikus Egyház a 2. világháború idején	előadás, magyarázat	Marton, 181-183
Az 1948-as Alkotmány és kultusztörvény kihatása a katolikus egyházra	előadás, magyarázat	Tempfli, 119-135
Az egyházmegyék kormányzata (ordinarius substitutusok)	előadás, magyarázat	Tempfli, 135-160
A békepapi-mozgalom	előadás, magyarázat	Tempfli, 204-310. Lestyán, 99-127.;
A gyulafehérvári teológia helyzete	előadás, magyarázat	Tempfli, 425-483.; Marton: Az erdélyi katolicizmus 191-198
Hitoktatás és hitélet a kommunista időszakban	előadás, magyarázat	Lestyán, 201-207; Marton: Az erdélyi katolicizmus 207-214

Jelesebb vértanú papok és hívek a kommunista időszakban	előadás, magyarázat	Marton-Jakabffy, 119-121;
Jelesebb főpapok a kommunista időszakban	előadás, magyarázat	Domokos, P. P. 89-94., Léstyán, 245-269.
Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> • BÍRÓ V.–BOROS F.: <i>Az erdélyi katolikus nagyok</i>. Kolozsvár 1941. • LÉSTYÁN Ferenc, <i>Erdélyi Szibéria</i>. Gyulafehérvár 2003. • MARTON J.: <i>Az erdélyi (gyulafehérvári) egyházmegye története</i>. Gyulafehérvár 1993. • MARTON J.: <i>Az erdélyi katolicizmus 90 éve</i>. Kolozsvár 2008. • MARTON J.–JAKABFFY T.: <i>Az erdélyi katolicizmus története</i>, Kolozsvár, 1996. • PĂIUȘAN–RETEGAN: <i>Regimul comunist din România (1945–1989)</i>. București 2002. • TEMPFLI I.: <i>Sárból és napsugárból</i>. Budapest 2002. • VINCZE G.: <i>Illúziók és csalódások</i>. Csíkszereda 1999. • VINCZE G.: <i>Történelmi kényszerpályák. Kisebbségi reálpolitikák</i>. Csíkszereda 2003. • VIRT L.: <i>Katolikus kisebbség Erdélyben</i>. Egyházfórum, Budapest-Luzern 1994. 		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Románia és a Szentszék közötti konkordátum megkötésének előzményei	előadás, beszélgetés	Marton: Az erdélyi katolicizmus 49-60
A hitvallásos iskolák a két világháború között.	előadás, beszélgetés	Marton: 36-48
Szerzetesrendek a két világháború között	előadás, beszélgetés	Gyárfás, 474-545
Katolikus egyházkormányzat a két világháború között	előadás, beszélgetés	Domokos PP. 72-89
Katolikus egyházi sajtó a két világháború között	előadás, beszélgetés	Marton: Az erdélyi katolicizmus 115-124
Az 1948-as Alkotmány és kultusztörvény kihatása a katolikus egyházra a kommunista rezsim idején	előadás, beszélgetés	Tempfli: 135-160
Ajánlott Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> • ANDREESCU, A.–NĂSTASE L.–VARGA A.: <i>Minoritățile etnoculturale mărturii documentare. Maghiarii din România (1945–1955)</i>, Cluj 2002. • BALÁZS Sándor: <i>OnisiforGhibu – álarc nélkül</i>. Korunk Baréti Társaság. Kolozsvár 2005. • BÍRÓ S.: <i>Kisebbségben és többségben</i>, Pro Print, Csíkszereda 2002. • BOTTONI, St.: <i>Az 1956-os forradalom és a romániai magyarság</i>. Pro-Print, Csíkszereda 2006. • BOZGAN, O.: <i>Cronica unui eșec prvizibil</i>, București, 2004. • BURA L.: <i>A második évszázad (1904-2004)</i>, Csíkszereda, 2003. • DÁVID Gyula: <i>Erdélyben politikai elítéltek életrajzi adattára 1956–1965</i>. Kolozsvár 2006. • DOMOKOS P. P.: <i>Rendületlenül</i>, Eötvös-Szent Gellért Kiadó, é. n. • <i>Erdélyi Magyar Évkönyv I.</i> (szerk. Súlyok-Fritz), Kolozsvár 1930. • <i>Erdélyi Magyar Évkönyv II.</i> (szerk. Kacsó S.), Brassó 1937. • FÜLÖP M.–VINCZE G. (szerk.): <i>Revízió vagy Autonómia</i>. Teleki László Alapítvány 1998. • GYÁRFÁS E. (szerk.): <i>Az erdélyi katolicizmus multja és jelene</i>. Dicsőszentmárton 1925. • GYÖRGY Béla (szerk.): <i>Iratok a romániai országos Magyar Párt történetéhez 1.</i> EME–Pro-Print 2003. • HETÉNYI.: <i>Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában I-III</i>. Abaliget 1994-95. • KRISTÓ T. (Szerk): <i>Kuláksors</i>, Státus 1999. • LAKATOS István: <i>Emlékeim I-II</i>. Alutus, 2007. • LIGETI Ernő: <i>Súly alatt a pálma</i>. Pallas-Akadémia, Csíkszereda 2004. • LÖW, K.: <i>A kommunista ideológia vörös könyve</i>, Kairosz, 1999. • MARTON József (szerk.): <i>Márton Áron Évkönyv</i>, Gloria, Kolozsvár 1996. • MARTON József (szerk.): <i>Márton Áron írásai és beszédei I-II</i>. Alba Iulia 1996-97. • MARTON J. (szerk.): <i>Márton Áron hagyatéka I-VI</i>. Mentor, Marosvásárhely. 2005–2009. • MIKÓ Imre: <i>Huszonkét év</i>. Budapest 1941. • NAGY M.–VINCZE G.: <i>Autonómisták és centralisták. Észak-Erdély a két román bevonulás között</i>. Eme–Pro-Print, Csíkszereda 2004. • NĂSTASE, L. (Ed.): <i>Maghiarii din România</i>, Cluj, 2002. • SZŐKE János, <i>Márton Áron</i>, Thaur/Tirol 1989. • TEMPFLI Imre, <i>Scheffler János</i>, Szatmár 2001. • TÓFALVI Zoltán: <i>1956 erdélyi mártírjai I. A Szoboszlai-csoport</i>. Marosvásárhely 2007. • VASILE, Cr.: <i>Între Vatican și Kremlin</i>, București 2003. 		

- VINCZE Gábor, *Illúziók*, Csíkszereda 2000.
- VIRT László, *Nyitott Szívvel*, Budapest 2001.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Tájékozottság a 20. század történelmében
- Tájékozottság a 20. század egyházi életében

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Első vizsgaidőpontban	kolokvium	3/4
10.5 Szeminárium	szemeszter idején	egyéni munka	1/4
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadott kurzus anyagának általános ismerete, esetlegesen a tanár rávezetésével 			

Kitöltés dátuma

2014. május 2.

Előadás felelőse

Dr. Marton József

Szeminárium felelőse

–

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2014. május 5.

Intézetigazgató

Dr. Székely Dénes